

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5Co/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4114214691
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4114214691.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v spore žalobcu: W., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. - Y. T., J. XX, zastúpený: JUDr. Michal Luprich, bytom Nitra, Turistická 22, proti žalovanej: E. L., nar. X.XX.XXXX, bytom L. - Y. T., J. XX, zastúpená: Erben & Erben, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Bratislava, Nám. SNP 22, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 12C/71/2020-666 zo dňa 4. novembra 2020, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Nitra) rozsudkom zo dňa 4.11.2020 č. k. 12C/71/2020-666 pri právnom posúdení podľa § 123, § 124, § 126 ods. 1, § 132 ods. 1 a § 136 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej iba „OZ“) zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa tento voči žalovanej domáhal určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností nachádzajúcich sa v kat. úz. Y., zapísaných v registri CKN na LV č. XXXX ako rodinný dom súp. č. XXX na parc. č. 961/4 v celosti. Táto žaloba bola vylúčená na samostatné konanie, pričom konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (ďalej iba „BSM“) bolo na základe uznesenia OS Nitra č. k. 12C/74/2012-373 zo dňa 20.10.2014 prerušené až do právoplatného skončenia konania ohľadne určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedeného na tomto súde pod sp. zn. 12C/96/2014.

2. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že nárok na ich náhradu vrátane trov odvolacieho a dovolacieho konania priznal v plnom rozsahu žalovanej voči žalobcovi, pretože žalovaná mala v prejednávanej veci plný úspech a v sporových konaniach sa uplatňuje zásada úspechu v spore. V danej prejednávanej veci prvoinštančný súd nevzhladol existenciu žiadnych výnimočných dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré by mohli privodiť aplikáciu ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania.

3. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, tak prvoinštančný súd sa zaoberal danosťou naliehavého právneho záujmu na strane žalobcu k podaniu jeho určovacej žaloby, ktorý s poukazom na obsah ust. § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku (ďalej iba „CSP“) mal v prípade žalobcu za daný. Žalobca potrebuje získať rozhodnutie súdu ako podklad pre zápis vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Naliehavý právny záujem v prejednávanej veci je daný preto, že postavenie strán sporu je neisté a zmyslom určovacej žaloby je vniesť istotu do neistých právnych vzťahov, pričom k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak ako rozhodnutím súdu vo veci s tým, či žalobca je alebo nie je výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností. Takýmto rozhodnutím sa odstráni neistota v postavení obidvoch

strán tohto sporu. Určovací žaloba je spôsobilým procesným nástrojom ochrany práva a právne postavenie žalobcu aj žalovanej sa zmení, stav právnej neistoty sa odstráni. Výrok rozsudku, ktorého sa v rámci žalobného petitu domáha vyniesť súdom žalobca, bude zaväzovať všetky osoby, ktoré sú ako vlastníci zapísané v príslušnom katastri nehnuteľností, t. j. žalobca a žalovaná.

4. Podanou žalobou chce žalobca docieľiť zmenu zápisu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam tvoriacim predmet tohto sporu v katastri nehnuteľností. V súčasnej dobe je ako bezpodielový spoluvlastník sporných nehnuteľností zapísaná aj žalovaná, avšak jej bezpodielové spoluvlastnícke právo žalobca spochybňuje, pričom jeho neisté právne postavenie môže vyriešiť iba súdne rozhodnutie o tom, kto je vlastníkom týchto nehnuteľností.

5. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k záveru, že ešte pred uzavretím manželstva, t. j. dňa 24.4.2004 už boli na predmetnom rodinnom dome vybudované prvky dlhodobej životnosti (zvislé a vodorovné konštrukčné prvky, konštrukcia strechy a schodište). Jednoznačne a nezameniteľným spôsobom bolo zrejmé aspoň dispozičné riešenie prvého nadzemného podlažia, z čoho súd vyvodil záver, že ešte pred uzavretím manželstva vznikla stavba ako vec v právnom slova zmysle, ktorá bola dokončená až za trvania manželstva. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na vyhotovenú fotodokumentáciu a to konkrétne fotografie daného rodinného domu vyhotovené v decembri 2003 (15-teho, 19-teho a 21-ého), na ktorých je vidno, že bola zrealizovaná hrubá stavba, dokončovala sa strecha, krov bol dokončený a pokladala sa strešná krytina.

6. Vypočutí svedkovia v spore (W. L., I. T., G. G., G. T. a O. A. súhlasne potvrdili, že strecha bola urobená v decembri 2003, čo vyplýva aj z písomných poznámok v stavebnom denníku, ktorý si viedol žalobca, kde je poznamenané, že krov sa začal robiť 12.12.2003 a strecha bola dokončená 22.12.2003. V spise na č. l. 133 sa nachádza doklad o zakúpení strešnej krytiny značky BRAMAC vystavený dňa 12.12.2002. Následné výpovede svedkov N. Y. a I. A. vyznievajú ako nedôveryhodné predovšetkým vzhľadom na predložené fotografie, na ktorých sa nachádza dátum ich vyhotovenia ako aj a poukazom na výpovede ostatných svedkov. Rovnako nedôveryhodne vyznieva aj účastnícka výpoveď žalovanej, ktorá uviedla, že krytina na strechu sa kupovala po uzavretí manželstva, pričom strecha sa robila až v auguste 2004. Z tohto hľadiska nie je rozhodujúce na koho bolo vydané stavebné a kolaudačné rozhodnutie. Aj fotografie predložené žalovanou na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 8.2.2017 potvrdzujú tieto skutočnosti. Je pravdou, že fotografie nepreukazujú investície vložené žalovanou do výstavby rodinného domu, ale preukazujú okamih vzniku stavby v právnom slova zmysle, čo je pre tento spor významné zistiť, aby sa následne súd mohol vysporiadať s otázkou, či predmetná stavba je alebo nie je vo výlučnom vlastníctve žalobcu, resp. je v podielovom spoluvlastníctve strán sporu. Posúdenie okamihu vzniku stavby je právnou otázkou, ktorú posúdil súd s poukazom na vyššie uvedené dôkazy a zároveň aj s prihliadnutím na uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/50/2006 a rozsudok Najvyššieho súdu SR vynesenej pod sp. zn. 3Cdo/201/96. Ďalej bolo potrebné v konaní sa vysporiadať s otázkou vlastníctva k predmetnej stavbe rodinného domu. Vlastníctvo k stavbe nadobúda v občianskoprávnom zmysle ten, kto stavbu uskutočnil s právne relevantným a preukázaným úmyslom vlastníť (mať) stavbu pre seba, t. j. ten, kto stavbu postavil, resp. nechal si ju vystavať s tým zámerom, že sa stáva vlastníkom stavby. Nie je pritom rozhodujúce, komu je adresované stavebné povolenie. Ak by žalobca financoval predmetnú stavbu výlučne s jeho vlastných finančných prostriedkov, stal by sa vlastníkom stavby. Ak by sa na financovaní stavby podieľala aj žalovaná, takže stavbu by vlastne vykonávalo viac osôb, v danom prípade obidve strany sporu, potom by stavebníkmi v občianskoprávnom zmysle boli obidvaja ako osoby vykonávajúce stavbu, ktoré by sa následne stali podielovými spoluvlastníkmi danej stavby. Pokiaľ sa viaceré osoby finančne, prípadne svojou prácou podieľali na zhotovení takejto stavby (nehnuteľnosti), v tom prípade by nešlo o výlučného vlastníka stavby.

7. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie vyvodil ten záver, že žalobca nepreukázal jednoznačne a bez pochybností, že výlučne iba on sám sa podieľal na financovaní výstavby rodinného domu a takisto ani nepreukázal úmysel vytvoriť (postaviť) predmetnú stavbu len pre seba. Čo sa týka úmyslu postaviť stavbu len pre seba, tu súd poukazuje na okolnosti a špecifiká prejednávanej veci, z ktorých nevyplýva, že by bolo cieľom žalobcu stavať stavbu iba pre seba, pretože je nelogické a nanajvýš nepravdepodobné, aby mladí ľudia, ktorí sa majú navzájom radi, existuje medzi nimi vzťah od roku 2000 a plánujú spoločnú domácnosť, čakajú spolu narodenie dieťaťa, aby žalobca uvažoval tak, že predmetný rodinný dom stavia iba pre seba. Navyše tomu odporujú úkony vykonané žalobcom, ktorými sú darovanie 1-ice pozemku žalovanej, uvedenie žalovanej v kolaudačnom rozhodnutí, ako aj samotná výpoveď žalobcu v konaní

o vyporiadanie BSM na pojednávaní pred súdom prvej inštancie dňa 22.10.2002, v ktorej okrem iného žalobca uviedol, že konanie o stavbe riešili spolu, prepísali to na nich obidvoch a nemal voči tomu žiadne výhrady. Nemal ani výhrady voči tomu, že dom bol na liste vlastníctva zapísaný v BSM, sám považoval žalovanú za spoluvlastníčku domu, keď od nej žiadal platiť 1-icu dane z nehnuteľnosti a aby sa zároveň podieľala na výstavbe prízjazdovej cesty k domu. Žalovaná sa podieľala na spolufinancovaní domu, je nelogické, aby žalovaná investovala finančné prostriedky len tak bezdôvodne do cudzej veci a navyše bez nejakej zmluvy alebo písomného dokladu.

8. Uvedené svedčí proti tomu, že by bolo úmyslom žalobcu stavať stavbu predmetného domu výlučne iba pre seba. Okrem toho aj v konaní vypočutá svedkyňa Y. sa vyjadrila v tom zmysle, že strany sporu plánovali spoločnú domácnosť. Rozhodnutie (rozsudok NS ČR sp. zn. 22Cdo/1659/200) na ktoré poukazoval v priebehu konania právny zástupca žalovanej, ktoré hovorí o tom, že rozhodujúca je vôľa z hľadiska určenia, či nehnuteľnosti patria alebo nepatria do BSM sa v danej veci aplikovať nedá, pretože BSM strán tohto sporu vzniklo až dňom uzatvorenia ich manželstva, t. j. dňa 24.4.2004. Pokiaľ neboli účastníci tohto konania manželmi a stavba ako vec v právnom slova zmysle vznikla ešte pred vznikom ich BSM, nemohli mať vôľu nadobudnúť nehnuteľnosť do bezpodielového spoluvlastníctva, pretože ich BSM v tom čase neexistovalo. Na danú vec nie je možné aplikovať ani rozsudok NS ČR sp. zn. 22Cdo/3596/2006, z ktorého vyplýva, že pokiaľ sa vec už stane súčasťou BSM, nemôže neskôr zmeniť právny režim a prejsť do výlučného majetku jedného z manželov, pretože stavba ako vec do BSM účastníkov tohto konania nemôže patriť, pretože vznikla skôr ako vzniklo ich BSM.

9. Druhým dôvodom prečo žalobca nemôže byť výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností je podľa názoru súdu tá skutočnosť, že aj žalovaná sa finančne podieľala na výstavbe domu. Žalobca do spisu predložil dôkazy o nákupe stavebného materiálu, predložil dôkazy o výške svojich príjmov, že stavbu financoval zo stavebného sporenia, že mal peniaze, ktoré mu darovali rodičia z predaja motorového vozidla. Rovnako aj žalovaná v konaní preukázala, že bola zamestnaná s vlastným príjmom, taktiež mala finančné prostriedky získané na základe odpredaja auta, bytu, cenných papierov a od svojich rodičov. Do uzavretia manželstva, t. j. do 24.4.2004 žalovaná listinnými dôkazmi preukázala výber z účtu v sume 100.319,73 Sk a sumy 106.149,88 Sk. V tomto smere súd nebral na zreteľ výber peňazí, ktoré žalovaná ihneď vložila na účet. Za predaj osobného automobilu žalovaná získala finančný obnos 220.000 Sk. Ostatné finančné čiastky žalovaná nadobudla až po uzavretí manželstva a to konkrétne za predaj cenných papierov získala 180.180 Sk a 183.429,50 Sk, z účtu vybrala 30.000 Sk, 30.000 Sk, 100.000 Sk, 240.000 Sk, 150.000 Sk a 10.000 Sk. Za predaj bytu obdržala 1.200.000 Sk a rodičia jej darovali 1.050.000 Sk z predaja chaty. Žalobca v konaní spochybňoval, že tieto peniaze žalovaná použila na výstavbu domu. Súd však takéto tvrdenie žalobcu považoval za nereálne, pretože výstavba rodinného domu je finančne náročná záležitosť a je nereálne, aby sa také sumy používali na niečo iné, resp. nič také v konaní preukázané nebolo a v konaní nebol predložený jediný dôkaz o tom, že by žalovaná v takej hodnote kúpila niečo iné alebo peniaze minula z iného dôvodu. Rovnako je možné pochybovať aj o výberoch žalobcu z jeho účtu, na čo vybraté finančné prostriedky použil, navyše keď preukazoval na výbery z rokov 1999 a 2000, ktoré časovo ani nemohli smerovať k stavbe domu. Žalovaná navyše spochybňovala darovanie peňazí žalobcovi zo strany jeho rodičov s poukazom na časovú zhodu s vyplatením peňazí zo stavebného sporenia, čo vyvoláva prinajmenšom podozrenie, pretože žalobca odmietol predložiť neprekrývané výpisy z účtu svojho otca a odmietol sa vyjadriť k tomu, z akých peňazí si kupovala auto značky Rover jeho matka. Samozrejme, že je nereálne uvažovať v tom smere, že všetky príjmy a úspory boli použité na stavbu domu, pretože peniaze sa spotrebúvajú aj pri bežnom spôsobe života, výdavkami na každodenný život. Okrem toho stavebné sporenie nemohol splácať otec žalobcu, pretože bolo splácané z účtu strán sporu vedeného v P.. Žalobca spochybňoval kúpnu cenu za byt 40.000 Sk, hoci v skutočnosti bola 1.200.000 Sk, pričom sám predložil kúpnu zmluvu ohľadne kúpy pozemku, v ktorej je uvedená cena 5.395,50 eura, hoci za tento pozemok bola zaplatená iná kúpna cena v sume 500.000 Sk.

10. Bolo na žalobcovi, aby svoje tvrdenia, že je výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností, v konaní aj preukázal, t. j. uniesol dôkazné bremeno. Po zrušení rozsudku Krajského súdu v Nitre zo dňa 5.12.2018 sp. zn. 5Co/318/2017 a rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 6.3.2017 sp. zn. 12C/96/2014 s následným vrátením veci OS Nitra na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozsudkov prvoinštančného a aj odvolacieho súdu, súd prvej inštancie vytykaný nedostatok zo strany Najvyššieho súdu SR odstránil, svoje rozhodnutie zo dňa 4.11.2020 č. k. 12C/71/2020-666 podrobnejšie odôvodnil a dospel k tomu záveru, že žalobca dôkazné bremeno v tomto spore neunesol,

pretože jednoznačne a bez pochybností nepreukázal, že výlučne iba on sám je výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností, a preto súd prvej inštancie s poukazom na vyššie uvedené skutočnosti a ním odcitované ustanovenia OZ podanú žalobu žalobcu zamietol, keďže dospel k záveru, že žalobca nie je výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností. Nehnuteľnosť -stavba rodinného domu s poukazom na okamih jej vzniku nepatrí do BSM manželov, pretože na predmetnom rodinnom dome boli vybudované prvky dlhodobej životnosti ešte pred uzatvorením manželstva dňa 24.4.2004. Následne sa stavba dokončila až počas trvania manželstva a s poukazom na podieľanie žalovanej na výstavbe daného rodinného domu, je potrebné konštatovať, že tento patrí do podielového spoluvlastníctva strán sporu, pretože nie je možné nebrať do úvahy tú skutočnosť, že aj žalovaná sa podieľala finančnými príspevkami na vybudovaní domovej nehnuteľnosti a to skôr ako došlo k uzatvoreniu jej manželstva so žalobcom. Konkrétne do uzavretia manželstva (24.4.2004) žalovaná vybrala z účtu dňa 7.3.2003 sumu 100.319,73 Sk a sumu 106.149,88 Sk, za odpredaj auta obdržala sumu 220.000 Sk dňa 25.9.2003, pričom súd uvedené vyhodnotil tak, že tieto finančné prostriedky boli použité na výstavbu rodinného domu.

11. Aj po uzavretí manželstva sa žalovaná podieľala na výstavbe danej domovej nehnuteľnosti finančne, nakoľko za predaj cenných papierov získala sumu 180.180 Sk dňa 17.9.2004 a sumu 183.429,50 Sk dňa 6.4.2005, v júli 2004 vybrala z účtu sumu 30.000 Sk, sumu 100.000 Sk a opätovne sumu 30.000 Sk, v októbri 2004 sumu 240.000 Sk, v novembri 2004 sumu 150.000 Sk a mala aj finančné prostriedky za predaj svojho bytu na základe kúpnej zmluvy zo dňa 30.7.2004. V takomto rozsahu sa aj žalovaná popri žalobcovi podieľala na financovaní stavby rodinného domu. Stavba bola financovaná žalobcom a žalovanou počas celého obdobia trvania výstavby, resp. stavebných prác, t. j. pred uzavretím a aj po uzavretí manželstva strán tohto sporu. Samotná skutočnosť, že žalovaná sa finančne podieľala na výstavbe danej domovej nehnuteľnosti vylučuje, aby bol žalobca výlučným vlastníkom stavby, bez ohľadu na to v akom rozsahu sa žalovaná podieľala na výstavbe stavby.

12. Predmetom tohto konania nebolo riešenie vzniku podielového spoluvlastníctva k predmetnej stavbe, ale určenie výlučného vlastníctva žalobcu k danej stavbe. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal, že on je výlučný vlastník, potom prichádza do úvahy len prípadné bezpodielové alebo podielové spoluvlastníctvo.

13. V prejednávanej veci súd posúdil všetky podstatné skutkové tvrdenia strán sporu, vyhodnotil vykonané dôkazy a dospel k záveru, že k predmetnej stavbe rodinného domu vzniklo podielové spoluvlastníctvo na základe spoločnej činnosti obidvoch strán tohto sporu ako aj poskytnutím finančných prostriedkov žalobcom a žalovanou za účelom vybudovania rodinného domu. Ich podielové spoluvlastníctvo vzniklo na základe spoločne realizovanej a financovanej stavby. Z okolností danej prejednávanej veci vôbec nevyplyva, že by malo ísť o stavbu patriacu do výlučného vlastníctva žalobcu. Strany sporu neuzatvorili žiadnu dohodu o vlastníctve k novej stavbe a v takom prípade sú stavebníkmi obidve strany sporu a stávajú sa podielovými spoluvlastníkmi (uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 2.11.2005 sp. zn. 22Cdo/2062/2005. Vzhľadom na moment vzniku BSM a moment vzniku stavby ako veci v právnom slova zmysle, strany tohto sporu sa nemohli stať bezpodielovými spoluvlastníkmi danej stavby (domovej nehnuteľnosti).

14. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca navrhujúc Krajskému súdu v Nitre, aby rozsudok Okresného súdu Nitra pod sp. zn. 12C/71/2020 zo dňa 4.11.2020 zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie vo veci samej, prípadne aby vo veci sám rozhodol. Poukázal na odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP. Rozsudok súdu prvej inštancie vychádza z nesprávnych skutkových zistení a následne aj z nesprávneho právneho posúdenia. Takisto je možné napadnutý rozsudok považovať za arbitrárny, pretože jeho odôvodnenie je založené na svojvôli súdu a neopierajúce sa o zákon.

15. Súd prvej inštancie si pri svojom rozhodovaní nesprávne vysvetlil právny záver zrušujúceho uznesenia Najvyššieho súdu SR, a teda svoje rozhodnutie a jeho odôvodnenie, ktoré boli spolu s následnými rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR zrušené posúdil výlučne v tom smere, že vada tohto rozhodnutia spočíva v nedostatočnom odôvodnení súdneho rozhodnutia. Súd prvej inštancie v súvislosti so zaujatým právnym záverom NS SR obsiahnutom v jeho zrušujúcom uznesení nerešpektoval ust. § 391 os. 2 CSP. Komparáciou obidvoch rozsudkov vydaných v danom prípade je zrejmé, že súd doslova opísal v odôvodnení tohto napadnutého rozsudku body 3, 4, 5, 7 až 25 predchádzajúceho zrušeného rozsudku, resp. jeho odôvodnenia. Ak odvolací súd zruší rozsudok prvostupňového súdu s následným

vrátením veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvého stupňa nesmie odôvodnenie nového rozsudku skoncipovať tak, že iba dopĺňa pôvodné odôvodnenie zrušeného rozsudku (nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 754/2016). Týmto konaním pri akceptovaní zásady „iura novit curia“ súd prvej inštancie porušil základné práva účastníka na spravodlivý proces na čo poukázal aj NS SR v zrušujúcom uznesení zo dňa 25.6.2020 sp. zn. 8Cdo/292/2019.

16. Vyjadrenie súdu prvej inštancie, že žalobca v konaní neunesol dôkazné bremeno je absolútne nepotvrdené a zavádzajúce, pretože v rámci konania predložil také listinné dôkazy, ktoré preukazujú akým spôsobom, za aké finančné prostriedky nehnuteľnosť vlastne vznikla. Tu je potrebné poukázať na absenciu dôkazov žalovanej, predložené fotografie z jej strany majú nulitnú výpovednú hodnotu. Súd prvej inštancie absolútne nebral do úvahy rozporné vyjadrenia uvádzané žalovanou počas konania ohľadne súm 100.319,73 Sk a 105.552 Sk, ktoré boli vybrané z účtu dňa 7.3.2003 s tým, že mali byť použité počas výstavby domu, pričom následne žalovaná tvrdila, že tieto peniaze použila na kúpu pozemku. Tieto rozporné skutočnosti vyhodnotil súd tak, že uvedené peniaze boli použité na výstavbu rodinného domu. Takisto tvrdenie o tom, že sumu 220.000 Sk získanú za predaj osobného automobilu investovala žalovaná na výstavbu domu je hypotetické a nepodložené inými dôkazmi. V roku 2003 mal žalobca dostatok finančných prostriedkov na svojom účte, čo v konaní aj preukázal výpismi z účtov, aby sám zrealizoval stavbu rodinného domu. Analýzy prvostupňového súdu o finančných transakciách žalovanej sú absolútne nesprávne, pretože výnos z predaja cenných papierov 183.429,46 Sk po odrátaní ceny za zakúpenie týchto cenných papierov 180.180 Sk predstavuje iba rozdiel medzi týmito dvomi sumami, ktorý je 3.249,50. Z výberov z účtu žalovanej na sumy 2 x 30.000 Sk + 100.000 Sk + 240.000 Sk + 150.000 Sk + 10.000 Sk žalovaná zafinancovala zakúpenie cenných papierov v hodnote 180.180 Sk.

17. Pokiaľ ide o posúdenie okamihu vzniku stavby ako veci, tak tu je rozhodný okamih, v ktorom je stavba vybudovaná minimálne do takého štádia, od ktorého počnúc všetky ďalšie stavebné práce smerujú už na dokončenie takto druhovo aj individuálne určenej veci. Všetko, čo v dôsledku prístavby, prestavby, iných stavebných zmien alebo dokončovacích prác tak k stavbe prirastie stáva sa jej súčasťou a vlastnícky patrí tomu, komu patrila stavba v okamihu svojho vzniku. V tejto súvislosti je potrebné mať na zreteli to, že ak začal jeden z manželov pred uzavretím manželstva s vytváraním veci (domu) pred uzavretím manželstva, či potom manželia za trvania manželstva iba dokončovali úpravu už existujúcej stavby v okamihu uzavretia manželstva alebo či spoločnou prácou stavbu za trvania manželstva tvorili. V prejednávanej veci bez akýchkoľvek pochybností vyplýva, že žalobca bol už pred uzavretím manželstva so žalovanou výlučným vlastníkom nehnuteľnosti. Žalovanej vzniká potom iba nárok opierajúci sa o obsah ust. § 451 a nasl. OZ. V tejto súvislosti dal do pozornosti odvolacieho súdu rozhodnutie NS ČR zo dňa 5.2.2002 sp. zn. 22Cdo/2534/2000, rozhodnutie KS v Košiciach č. 11Co/284/2010.

18. Úmysel navrhovateľa stavať dom nemožno spájať s partnerským vzťahom žalobcu preto, že stavba v právnom zmysle slova vznikla pred uzatvorením samotného manželstva a žalovaná v tom čase ešte tehotná nebola. Prvostupňový súd sa mal v rámci vykonaného dokazovania zaoberať obdobím, pokiaľ daná stavba v právnom slova zmysle vznikala a až na základe takto preukázaného stavu konštatovať vznik vlastníckeho práva. Následné dokončovacie práva, resp. zhodnocovanie nehnuteľností nie je predmetom žaloby určovacej, ale žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia.

19. V písomnej prílohe k podanému odvolaniu nachádzajúcej sa na č. I. 690 až 705 spisu žalobca zhrnul obsah svojich dvoch odvolaní proti dvom rozsudkom súdu prvej inštancie vynesených v danej prejednávanej veci (zo dňa 30.4.2015 a zo dňa 6.3.2017), pričom v závere tohto písomného podania navrhol odvolaciemu súdu, aby s poukazom na ust. § 390 písm. b/ CSP sám vo veci rozhodol.

20. Žalovaná v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu žalobcu uviedla, že jeho odvolanie považuje za nedôvodné a žiada odvolací súd o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa. Rozhodnutie súdu prvého stupňa napadnuté včas podaným odvolaním žalobcu už bolo dvakrát zamietnuté, jedenkrát ho potvrdil odvolací súd tak, že zamietnutie žaloby potvrdil a NS SR rozhodnutia KS a OS zrušil s poukazom na nedostatočné odôvodnenie týchto rozhodnutí a nie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia. Z uvedeného je potom zrejmé, že napadnuté rozhodnutie je skutkovo, procesne a po právnej stránke správne. Rovnako je evidentné, že žalobcovým hlavným cieľom (motívom) je získanie času a spôsobenie prieťahov. Vždy platilo, či už podľa OSP alebo CSP, že žalobca je povinný uniesť dôkazné bremeno o svojich tvrdeniach uvádzaných v ním podanej žalobe.

21. Žalobca v podanom písomnom vyjadrení na písomné vyjadrenie žalovanej k jeho odvolaniu uviedol, že navrhuje Krajskému súdu v Nitre rozsudok Okresného súdu Nitra pod sp. zn. 12C/71/2020 zo dňa 4.11.2020 zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Eventuálne navrhol rozhodnúť o jeho odvolaní KS v Nitre, ako súdu odvolaciemu. Za prietahy konania z jeho strany nemožno považovať uplatňovanie si práv na nižších ako aj na vyšších súdnych inštanciách. Aj sám súd prvej inštancie konštatoval, že vklady a výbery žalovanej nepreukazujú investíciu do stavby rodinného domu. potom jednoznačne platí, že bolo preukázané, že stavbu výlučne realizoval žalobca z vlastných finančných prostriedkov.

22. Žalovaná v písomnom vyjadrení na písomné vyjadrenie žalobcu uviedla, že navrhuje odvolaciemu súdu, aby rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 CSP potvrdil a priznal jej trovy konania v zmysle ich vyčíslenia. Tvrdenia žalobcu obsiahnuté v jeho písomnom podaní sú iba skutkové tvrdenia, ktoré žalovaná výslovne popiera. Skutočnosti o neunesení dôkazného bremena žalobcom v tomto konaní potvrdzujú rozhodnutia prvostupňového a aj odvolacieho súdu. Nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP. Nejde totiž o nesprávny procesný postup znemožňujúci strane sporu uskutočňovať jej procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/18/2013).

23. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že bolo podané oprávnenou osobou v rámci zákonnej lehoty pre podanie odvolania (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario). Odvolací súd viazaný svojou zákonnou povinnosťou skúmania, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd tak ako je uvedené v ust. § 389 ods. 1 CSP dospel k tomu záveru, že napadnutý rozsudok ani jednou z procesných väd v tomto ustanovení zakotvenom netrpí, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP, ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd v rámci tohto odvolacieho konania rešpektoval aj záväzný právny záver preň plynúci v zmysle ust. § 455 CSP, tak ako bol obsiahnutý v zrušujúcom uznesení NS SR zo dňa 25.6.2020, sp. zn. 8Cdo/292/2019.

24. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

25. Súd prvej inštancie pri opätovnom rozhodovaní o uplatnenom žalobnom nároku žalobcu, pri preukázaní danosti naliehavého právneho záujmu na žalobcom požadovanom rozsahu určenia vlastníckeho práva podľa § 137 písm. c) CSP, v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ktorý pri dodržaní myšlienkového postupu hodnotenia dôkazov v spise sa nachádzajúcich podľa § 191 ods. 1 CSP, t. j. jednotlivo ako aj v ich vzájomnej súvislosti aj následne správne posúdil podľa odcitovaných ustanovení OZ a CSP. Akceptujúc uvedené ako aj obsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP), nezostávalo odvolaciemu súdu nič iné, ako napadnutý prvoinštančný rozsudok podľa § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdiť. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že súd prvej inštancie v poradí pri treťom rozhodovaní vo veci samej rešpektoval aj záväzný právny názor odvolacieho súdu (§ 455 CSP), tak ako vyplýval zo zrušujúceho uznesenia NS SR sp. zn. 8Cdo/292/2019 zo dňa 25.6.2020.

26. Na margo vecnej správnosti napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej, ktoré v konečnom dôsledku znamenalo zamietnutie podanej žaloby žalobcu ako nedôvodnej, odvolací súd poznamenáva, že sa plne stotožňuje so zaujatým právnym záverom prvoinštančného súdu v tom smere, že v danom prípade vzniklo na základe spoločnej činnosti strán sporu podielové spoluvlastníctvo k danej domovej nehnuteľnosti, a nie iba výlučné vlastníctvo zo strany žalobcu, ktorého určenia sa v rámci navrhovaného žalobného petitu žalobca domáhal. K tomuto správne záveru dospel prvoinštančný súd na základe v dostatočnom rozsahu vykonaného dokazovania, keď mal za preukázané vnesenie finančných prostriedkov do výstavby rodinného domu nielen zo strany žalobcu v inkriminovanom období, ale aj zo strany žalovanej, pričom z jej strany išlo konkrétne o sumy vybraté v marci 2003 (100.319,73 Sk a 106.149,88 Sk) a v septembri 2003 získanú sumu 220.000 Sk za odpredaj osobného automobilu. Za inkriminované obdobie je v danom prípade potrebné považovať obdobie do konca r. 2003, kedy stavba rodinného domu ešte nenadobudla prvky dlhodobej živnosti v tom rozsahu, že mohla byť posudzovaná za vec v právnom slova zmysle. Odvolaciemu súdu je zrejmé, že v prípade investovania finančných prostriedkov žalovanej do tejto nehnuteľnosti výlučne až po tom, ako sa stavba rodinného domu stala vecou v právnom slova zmysle, by tejto vznikol iba nárok domáhať sa vydania bezdôvodného obohatenia z titulu investície do cudzieho vlastníctva. Vzhľadom k tej skutočnosti, že v tomto konaní bolo preukázané investovanie finančných prostriedkov do výstavby predmetného domu aj v inkriminovanom čase, t. j. keď predmetná nehnuteľnosť nezdiedala ešte právny režim veci v právnom slova zmysle, súd prvej inštancie správne konštatoval vznik podielového spoluvlastníctva v prípade obidvoch strán sporu k tejto nehnuteľnosti, a nie vznik iba výlučného vlastníctva na strane žalobcu, ako bolo žiadané v rámci podanej žaloby. Takisto je potrebné súhlasiť aj so zaujatým záverom súdu prvej inštancie, podľa ktorého daná domová nehnuteľnosť nemôže zdieľať režim BSM, resp. do BSM patriť, pretože účastníci konania uzavreli manželstvo až 24.4.2004, t. j. až potom, kedy stavba rodinného domu už bola vecou v právnom slova zmysle.

27. V prospech potvrdenia napadnutého rozsudku ako vecne správneho preukazuje aj samotné konštatovanie súdu prvej inštancie, podľa ktorej je nereálne a zároveň aj nelogické to, aby sa finančné príspevky žalovanej poskytnuté v inkriminovanú dobu na výstavbu domovej nehnuteľnosti v preukázanej výške mohli použiť na niečo iné než tvrdila žalovaná. Žalobca v tomto smere neuviedol žiaden dôkaz. Obdobne je potrebné súhlasiť aj so záverom súdu, že žalobca vzhľadom na špecifiká prejednávanej veci nepreukázal úmysel predmetný rodinný dom postaviť iba pre seba, pretože je nanajvýš nepravdepodobné, aby dvaja mladí ľudia s existenciou ich vzájomného vzťahu od roku 2000, keď čakajú spoločné dieťa ako aj plánujú spoločnú domácnosť, žalobca uvažoval tým spôsobom, ako ho skutkovo vymedzil v podanej žalobe, t. j. že danú nehnuteľnosť mienil postaviť výlučne iba pre seba. Tomuto tvrdeniu žalobcu zjavne odporuje aj darovanie zo strany žalobcu žalovanej 1-ice pozemku a uvedenie žalovanej v kolaudačnom rozhodnutí. V rámci svojej účastníckej výpovede dňa 22.10.2002 v rámci konania o vyporiadanie BSM, ktoré je v súčasnosti prerušené, samotný žalobca uviedol, že konanie o stavbe riešili obidvaja spolu, k prepísaniu stavby na obidvoch nemal žiadne výhrady a taktiež nemal žiadne výhrady voči zápisu domu v rámci BSM.

28. V kontexte týchto dôvodov odvolací súd pri nestotožnení sa s odvolacími námietkami žalobcu uplatnenými v ním podanom odvolaní, vyhodnotil jeho odvolanie smerujúce proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 12C/71/2020-728 zo dňa 4.11.2020 za nedôvodné s rozhodnutím o ňom tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

29. Ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 odvolací súd potvrdil aj súvisiaci výrok o náhrade trov konania (prvoinštančného, odvolacieho a dovolacieho), pretože súd prvej inštancie pri rozhodovaní o nároku na ich náhradu správne postupoval podľa § 255 ods. 1 CSP, akceptujúc zásadu úspešnosti strany v spore.

30. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP tak, že nárok na ich náhradu priznal v plnom rozsahu úspešnej žalovanej voči žalobcovi v tomto odvolacom konaní. O výške tohto nároku rozhodne súdny úradník na súde prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

31. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon v § 420 až § 423 CSP pripúšťa.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. To neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).